

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE MAKEDONYA CUMHURİYETİ
ARASINDA
GELİR VE SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ve
MAKEDONYA CUMHURİYETİ

Gelir ve servet üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

Madde 1

KİŞİLERE İLİŞKİN KAPSAM

Bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlette veya mahalli idarelerinde gelir ve servet üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile ücretin veya maaşın toplam tutarı üzerinden müteşebbisce ödenen vergiler ve bunun yanı sıra sermaye değer artışlarına uygulanan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir, toplam servet veya gelirin ya da servetin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden ve servetten alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle:

a) Türkiye'de:

- i) gelir vergisi;
- ii) kurumlar vergisi; ve
- iii) gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı;

(Bundan böyle "Türk Vergisi" olarak bahsedilecektir).

b) Makedonya'da:

- i) gelir vergisi;
- ii) kazanç vergisi; ve
- iii) emlak vergisi;

(Bundan böyle "Makedon Vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkili makamları, ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksini öngörmedikçe:

- a) i) "Türkiye" terimi, Türkiye'nin sahip olduğu egemenlik alanını, karasularını, aynı zamanda uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi, korunması ve idaresi amacıyla hukuki yetkisine veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder;
- ii) "Makedonya" terimi Makedonya Cumhuriyeti'nin sahip olduğu egemenlik alanını ve coğrafi anlamda kullanıldığında uluslararası hukuka ve dahili hukuk yetkisine uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi, korunması ve idaresi amacıyla hukuki yetkisine veya egemenlik haklarına sahip olduğu toprakları, iç suları ve yataklarını ifade eder;
- b) "Bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre, Türkiye veya Makedonya anlamına gelir;
- c) "Vergi" terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan vergiler anlamına gelir;
- d) "Kişi" terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluş anlamına gelir;
- e) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;
- f) "Kayıtlı merkez" terimi, her bir Akit Devletin iç mevzuatına göre tescil edilen kanuni ana merkez anlamına gelir;
- g) "Vatandaş" terimi, bir Akit Devletin vatandaşlığına sahip gerçek kişileri ve bir Akit Devletin Kanunlarına göre statü kazanan hükmi şahısları, ortaklıkları veya dernekleri ifade eder;
- h) "Bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin bir mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;
- i) "Yetkili makam" terimi:
 - i) Türkiye'de, Maliye Bakanını veya yetkili temsilcilerini; ve
 - ii) Makedonya'da, Maliye Bakanını veya yetkili temsilcileriniifade eder;
- j) "Uluslararası trafik" terimi, bir Akit Devletin teşebbüsü tarafından uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder. Ancak, yalnızca diğer Akit Devlet sınırları içinde yapılan uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği bu kapsama dahil değildir.

2. Bir Akit Devletin bu Anlaşmayı uygulaması bakımından, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmada tanımlanmamış her terim, Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin yer aldığı Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşır.

Madde 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, yönetim yeri, kanuni ana merkez (kayıtlı merkez) veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin statüsü aşağıdaki şekilde belirlenecektir.

- a) Bu kişi, daimi olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);
- b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Akit Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;
- c) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;
- d) Eğer her iki Devlet bu kişiyi kendi vatandaşı olarak kabul ederse veya aksine bu kişi bu Devletlerden hiçbirinin vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi kanuni ana merkezinin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir.

Madde 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette herhangi bir ticari faaliyetini kısmen veya tamamen üzerinden yürüttüğü sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır.

- a) Yönetim yeri;
- b) Şube;

c) Büro;

d) Fabrika;

e) Atelye;

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer; ve

g) Bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bununla ilgili kontrol faaliyetleri yalnızca, bu tür şantiye, proje veya faaliyetler yirmidört ayı aşan bir süre devam ettiğinde bir işyeri oluşturur. Bir şantiye müteahhidin, hazırlık çalışmaları da dahil olmak üzere, inşaatla çalışmasına başladığı tarihten itibaren mevcuttur. Yirmidört aylık sürenin hesaplanmasında, bu tür şantiye veya projenin geçici kabul tarihi, inşaat şantiyesi veya projenin bitiş tarihi olarak kabul edilir. Geçici kabul ile kesin kabul tarihi arasındaki süre yirmidört aylık sürenin hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

3. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

a) Teşebbüs olanaklarının yalnızca teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüs için mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yapılması amacıyla elde tutulması;

f) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca, a) ile e) bentleri arasında bahsedilen faaliyetlerin bir veya birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda kendini gösteren toplu faaliyetlerin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

4. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın - 5 inci fıkra hükmünün uygulanacağı bağımsız nitelikteki acente dışında - bir kişi, bir Akit Devlette diğer Akit Devletin bir teşebbüsü namına hareket ederse, bu teşebbüs, ilk bahsedilen Akit Devlette bu kişinin gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip olduğu kabul edilecektir, eğer bu kişi; o Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa, sözkonusu faaliyetler 3 üncü fıkrada belirtilenlerle sınırlı olmadıkça, işyerinin varlığı kabul edilecek; ancak, anılan fıkra hükmü çerçevesinde işe ilişkin sabit bir yerden yürütülen faaliyetler bu yeri bir işyeri haline getirmeyecektir.

5. Bir teşebbüs, diğer Devlette işlerini yalnızca, kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü gerekçesi ile bu diğer Akit Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

6. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirketin, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Akit Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol etmesi ya da onun tarafından kontrol edilmesi hali bizzat bu şirketlerden herhangi birini, diğerinin işyeri haline getirmez.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, sözkonusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan canlı hayvan ve araçları, her türlü dahanları ve gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden yataklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesinden veya işletme hakkından doğan sabit ya da değişken ödemeler üstündeki hakları kapsayacaktır; uçaklar gayrimenkul varlık olarak sayılmayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Diğer Akit Devletin bir teşebbüsünce bir Akit Devlette elde edilen kazançlar, bu kazançların bu Devletteki bir işyeri vasıtasıyla elde edilmesi halinde ve sadece bu işyerinin faaliyetlerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu anda, bu işyerine her iki Akit Devlette de, eğer bu işyeri, aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüs ile tamamen bağımsız bir iş ilişkisinde bulursa idi elde etmesi beklenen kazanç ne ise, böyle bir kazanç atfedilecektir.

3. İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderlerini de kapsamına alan, işyerinin amacı için yapılmış giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal ve ticari eşya alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın başka maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığında, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesinden elde ettiği kazanç, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri, aynı zamanda, bir ortaklığa, bir bağlı işletmeye veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında

ve her iki halde de, iki teşebbüsün ticari veya mali ilişkilerinde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu teşebbüslerden birisinde olması gereken; fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenip vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devletin kendi teşebbüslerinden birinin kazancına dahil ettiği ve vergilediği kazanç, diğer Akit Devlette vergilendirilen bu diğer Devlet teşebbüslerinden birinin de kazancını içerebilir. Aynı zamanda, bu ilk bahsedilen Devletin kavradığı kazanç, bildirilen kazanç olmayıp, iki teşebbüs arasındaki koşullar bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullar gözönünde tutularak, sonradan bu ilk bahsedilen Devletçe yürütülen hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olabilir. Böyle bir durum kendini gösterdiğinde, eğer diğer Devlet bu düzenlemenin hukuki olduğu kanaatine varırsa, sözkonusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapmak durumundadır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri gözönünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu temettüler, ödemeyi yapan şirketin mukimi olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına uygun olarak da vergilendirilebilir; ancak, temettü elde eden kişi temettünün gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

- a) Temettünün gerçek lehdarı, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25'ini elinde tutan bir şirket ise (ortaklıklar hariç) gayrisafi temettü tutarının yüzde 5'i;
- b) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 10'u.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanısıra dağıtımı yapan şirketin mukimi olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirler ile yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri kapsar.

4. Diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir Akit Devlet şirketinin kazancı, bu işyerinin bulunduğu Akit Devlette 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden de 2 nci fıkraya göre vergilendirilebilir.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan gerçek temettü lehdarı temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve sözkonusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda, 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu faiz elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faiz elde eden kişi faizin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlette doğan faiz, faizin gerçek lehdarının,

- a) diğer Akit Devlet hükümeti veya yerel yönetimi; veya
- b) diğer Akit Devletin Merkez Bankası olması halinde bu Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya kazancı paylaşma hakkını tanısın tanımasın, devlet tahvillerinden, her çeşit tahvillerden ve her nevi alacaktan doğan gelir ile bu gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer bütün gelirleri kapsar.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan gerçek faiz lehdarı, faizin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri

arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda, 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Devletin kendisi, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin, o Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve faizin bu işyerince yüklenilmesi halinde, sözkonusu faizin işyerinin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarının, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aşması halinde, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda fazla ödenen kısım, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilebilecektir.

Madde 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedeli elde eden kişi gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafî tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo ve televizyon yayınlarında kullanılan kayıtlar dahil olmak üzere edebi, sanatsal veya bilimsel çalışmaların her nevi telif haklarının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanılması veya kullanım hakkı için veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgiler için veya sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkı için yapılan her türlü ödemeleri kapsar.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı sözkonusu bedelin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve sözkonusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda, 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devletin kendisi, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve bu gayrimaddi hak bedelinin bu işyerince yüklenilmesi halinde sözkonusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarının, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aşması halinde, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda, fazla ödenen kısım, bu

Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilebilecektir.

Madde 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Uluslararası trafikte işletilen uçak veya kara nakil vasıtalarının veya sözkonusu uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, yalnızca bu teşebbüsün kanuni merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda değinilenler dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, yalnızca elden çıkarmanın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, diğer Akit Devlette doğan ve bundan önceki cümlede bahsedilen sermaye değer artış kazançları, elde etme ve elden çıkarma arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde, bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilecektir.

Madde 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Akit Devlet mukimi olan bir gerçek kişinin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, sözkonusu hizmet veya faaliyetler diğer Akit Devlette icra edilmedikçe veya edilmemişse ve gelir bu gerçek kişinin diğer Devlette o anda veya daha önce mevcut düzenli olarak kullanımına hazır bir sabit yere atfedilemiyorsa, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanısıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 15

HİZMETLERDEN ELDE EDİLEN GELİR

1. 16, 18, 19 ve 20 nci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler, hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Akit Devlette vergilendirilebilecektir. Hizmet diğer Akit Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

- a) Gelir elde eden kişi, diğer Akit Devlette ilgili takvim yılı içinde bir veya birden fazla seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve
- b) Ödeme, diğer Akit Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren namına yapılırsa, ve
- c) Ödeme, işverenin diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyeri veya sabit yer tarafından üstlenilmez ise

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. 1 ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimince diğer Akit Devlette yürütülen çalışma karşılığında elde edilen ücret ve diğer ödemeler:

- a) Bu Anlaşmanın 5 inci maddesinin 2 nci fıkrasının (g) alt bendinde bahsedilen bir inşaat şantiyesi, yapım, kurma veya montaj projesi ile ilgili kişilerce,
- b) Bir Akit Devlet mukimi olan bir teşebbüsçe uluslararası trafikte işletilen bir uçak veya kara nakil vasıtasında icra edilen bir hizmet ile ilgili kişilerce,

icra edilmesi halinde bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin veya başka herhangi bir tüzel kişinin yönetim kurulu veya benzeri bir organının üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

ARTİST VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağı kalınmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısının, müzisyenin ve benzeri gösteri sanatçısının ve sporcunun diğr Akit Devlette icra ettiği bu nitelikteki şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğr Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği bu nitelikteki faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının ya da sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

Bununla birlikte, bu tür faaliyetlerin iki Akit Devletin Hükümetleri arasında gerçekleştirilen kültürel değişim programı çerçevesinde icra edilmesi halinde bu tür gelirler ilk bahsedilen Akit Devlette vergiden istisna edilecektir.

Madde 18

EMEKLİ MAAŞLARI

19 uncu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ile bu kişiye sağlanan diğr benzeri ödemeler yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

Madde 19

KAMU GÖREVLERİ

1. a) Bir Akit Devletçe bir gerçek kişiye bu Devlete veya mahalli idaresine yapmış olduğu hizmetler karşılığında sağlanan ve emekli maaşı dışında kalan ödemeler yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.
- b) Bununla birlikte, sözkonusu hizmet diğr Akit Devlette verildiğinde ve gerçek kişi bu Devletin mukimi olduğunda, sağlanan bu türden ödemeler, yalnızca bu diğr Akit Devlette vergilendirilebilecektir. Ancak bu kişinin;
 - i) Bu diğr Devletin bir vatandaşı olması; veya
 - ii) Yalnızca bu hizmeti ifa etmek için bu Devletin bir mukimi durumuna geçmemiş olması

zorunludur.

2. a) Bir Akit Devletin kendisine veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet veya mahalli idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

b) Bununla birlikte, sözkonusu gerçek kişinin diğer Akit Devletin vatandaşı ve mukimi olması halinde bu emekli maaşı yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bir Akit Devletin kendisi veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı olarak verilen hizmetlerle ilgili ödemelere ve emekli maaşlarına bu Anlaşmanın 15, 16 ve 18 inci maddelerinin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Akit Devletin vatandaşı olup, diğer Akit Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyerin geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak için, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Akit Devletin vatandaşı olup, diğer Akit Devlette iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için esas olarak öğretim veya bilimsel araştırma yapmak amacıyla bulunan bir öğretmen veya öğretim üyesinin, şahsi öğretim veya araştırma hizmetleri karşılığında, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettiği menfaatler, bu diğer Devlette vergiden istisna edilecektir.

3. Araştırma faaliyetinin kamu yararına değil de, ağırlıklı olarak belirli bir kişi veya kişilerin şahsi menfaati için yapılması halinde, bu faaliyetlerden elde edilen gelire bu maddenin 2 nci fıkrası hükümleri uygulanmayacaktır.

4. Bir Akit Devletin vatandaşı olup, diğer Akit Devlette öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama deneyimi kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak şekilde hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin elde ettiği ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 21

DİĞER GELİRLER

Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 22

SERVET

1. Bir Akit Devlet mukiminin 6 ncı maddede bahsedilen gayrimenkul varlıklardan oluşan ve diğer Akit Devlette bulunan serveti, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin aktifine dahil menkul varlıklardan veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullanabileceği sabit bir yere ait menkul varlıklardan oluşan servet, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Uluslararası trafikte işletilen uçak veya kara nakil vasıtalarından ve sözkonusu uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesi ile ilgili bulunan menkul varlıklardan oluşan servet, yalnızca teşebbüsün kanuni merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

4. Bir Akit Devlet mukiminin diğer bütün servet unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 23

ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

1. Türkiye mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir.

- a) Bir Türkiye mukimi, (b) bendinde belirtilen gelirler hariç olmak üzere, bu Anlaşma hükümleri uyarınca Makedonya'da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde veya servete sahip olduğunda, Türkiye, bu gelir veya serveti vergiden istisna edecektir. Ancak, bu kişinin geriye kalan gelir veya servetine ilişkin verginin hesaplanmasında, sözkonusu gelir veya servete istisna bulunmaması halinde uygulanacak vergi oranını uygulayabilir.
- b) Bir Türkiye mukimi, bu Anlaşmanın 10, 11 ve 12 nci maddeleri ile 13 üncü maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri uyarınca, Makedonya'da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, Makedonya'da ödenen vergiye eşit bir miktarı, bu kişinin geliri üzerinden ödeyeceği vergiden mahsup edecektir.

Bununla beraber sözkonusu mahsup, Makedonya'da vergilendirilebilen gelir için mahsuptan önce hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

2. Makedonya mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir.

- a) Bir Makedonya mukimi bu Anlaşmanın hükümleri uyarınca Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde veya servete sahip olduğunda, Makedonya:
 - i) Türkiye'de gelir üzerinden ödenen vergiye eşit bir miktarı, bu mukimin vergisinden mahsubuna,
 - ii) Türkiye'de servet üzerinden ödenen vergiye eşit bir miktarı bu mukimin vergisinden mahsubuna

müsaade edecektir.

Bununla birlikte bu mahsup, Türkiye'de vergilendirilebilen gelir veya servet için mahsuptan önce hesaplanmış olan vergi miktarını aşmayacaktır.

- b) Bir Makedonya mukiminin bu Anlaşmanın bazı hükümlerine göre elde ettiği gelir veya sahip olduğu servet Makedonya'da vergiden istisna edildiğinde, Makedonya, bu mukimin

diğer gelir veya servetine ilişkin vergi miktarının hesaplanmasında vergiden istisna edilen sözkonusu gelir veya serveti de dikkate alabilir.

Madde 24

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Akit Devletin vatandaşları diğer Akit Devlette bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyeri, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası ve 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulaması hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünce diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemeler, bu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde bu ödemeler aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebilir. Aynı şekilde, bir Akit Devlet teşebbüsünce, diğer Akit Devletin bir mukimine akdedilen bir borç, bu teşebbüsün vergilendirilebilir servetinin belirlenmesinde, benzer koşullar altında, ilk bahsedilen Devletin bir mukimine akdedilmiş gibi indirilebilir.

4. Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Akit Devlette, benzeri teşebbüslerin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

5. Bu hükümler, bir Akit Devletin kendi mukimlerine şahsi ve ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

Madde 25

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir Akit Devlet mukimi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşmanın hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Akit Devletlerin milli hukukunda öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edebilir. Bu kişinin durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, o zaman vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına başvurabilir. Sözkonusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen vergilemenin ilk tebliğinden itibaren beş yıl içinde yapılmalıdır.

2. Sözkonusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkar bir çözüme ulaşamadığı takdirde, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü ve tereddütü karşılıklı anlaşma ile çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, bu Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu maddenin bundan önceki fıkralarında belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan doğruya haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlü görüş alış-verişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme, Akit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşan bir komisyon kanalıyla yürütülebilir.

Madde 26

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri ve Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, Anlaşma kapsamına giren vergiler ile ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bir Akit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil olmak üzere, bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da cezasıyla, bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri yalnızca yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Akit Devleti:

- a) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına veya idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;
- b) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;
- c) Herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlem veya bilgileri aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 27

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE

KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurların ve konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları ve özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 28

YÜRÜRLÜĞE GİRME

Akit Devletlerden herbiri bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile ilgili işlemlerin tamamlandığını diğer Akit Devlete bildirecektir. Bu Anlaşma bu bildirimlerin sonuncusunun alındığı gün yürürlüğe girecek ve hükümleri, her iki Akit Devlette de Anlaşmanın yürürlüğe girdiği takvim yılını izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemi ile ilgili vergiler bakımından uygulanacaktır.

Madde 29

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma bir Akit Devlet tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Akit Devletlerden her biri Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık dönemden sonraki herhangi bir takvim yılının bitiminden en az altı ay önce diplomatik kanallardan yazılı fesih ihbarnamesi vermek suretiyle bu Anlaşmayı feshedebilirler. Bu durumda, Anlaşma, her iki Akit Devlette fesih ihbarnamesinin verilmesini izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemiyle ilgili vergiler bakımından yürürlükten kalkacaktır.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler bu Anlaşmayı imzaladılar ve mühürlerini vazettiler.

Ankara'da, 16 Haziran 1995 tarihinde her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Makedonca ve İngilizce dillerinde düzenlenmiştir. Metinler arasında farklılık olduğu takdirde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ADINA

İsmet ATTİLA
Maliye Bakanı

MAKEDONYA CUMHURİYETİ

ADINA

Jane MILJOVSKI
Maliye Bakanı